

EINDLAND

Jibbe Willems 2011

SCÈNES NA DE EINDTIJD

1: In het Beginsel was er Felschijn en Blaker. **2:** De Werreld stond in Vlamsel en de Zwerkvlam zengde zonder Gna. **3:** Het Boomsel liet zijn Bladssel af en nergens in het Laagland was er Lommerkoel om Schut te bieden. **4:** Al wat Asem had verstak zich en verging tot Asse. **5:** En al wie Asse werd woei op als Wolksel en zwartselde het Zwerk. **6:** Geen Schijnsel, fel of frel, lag meer op het Laagland. **7:** Duizend Dagen was het enkel Nacht, de Nacht die wij ons weten als het Schrikkeluur. **8:** De Spanne die geen Tijd droeg en waarvan wij Werpsels zijn. **9:** Werpsel dat het Land beloopt. **10:** Werpsel dat nu Meester is van al wat asemt.

UIT: HET DERDE TESTAMENT
AUTEUR(S) ONBEKEND

Het was een vloedsel
een zeeënbraaksel
van golf op golf
de bodems onder het nat
schuddelden en schuurden
hun breuklijns aan elkaar
dat is omdat de mensel
was vergeten
dat je niet op breuklijn
dansen kan
zonder het grondsel
op te schudden.
Een vloedsel dus
omdat de werreld
zich zo vozig voelde
dat het zich van al het smeer
de vuns en 't vullige
wilde ontlasten
de werreld heit zichzelf gewassen
en al het goor
door het afvoerputsel gespoeld.

ZILVERSTIPSELS

Het schemert. Twee wezentjes in een ondefinieerbaar stadium van evolutie, wellicht menselijk en waarschijnlijk vrouwelijk, komen tevoorschijn uit een ruig struikgewas.

1 – Kijk op.

2 – Voor wat?

1 – Het zwerk wordt weer met zwartsel opgeverfd.

2 – Dat is. Als elke nacht.

1 – Hoe noemde dat?

2 – Nacht. Als de zilverstipsels in 't hoog boven komen.

1 – Nacht... Dat proeft gek op de tonge.

2 – Het is. Da's al.

1 – En hoe is het dan dat die zilverstipsels zo kleinig zijn?

2 – Dat is door de verte van ons laagland.

1 – Hoe komt al dat weten in die kop?

2 – Dat spons ek op, 't zijn wordsels van de oudste.

1 – En daar luisterte naar?

2 – Vanzelf.

1 – De oudste braakt orakeltaal. 't Is snertsel uit d'r bekke.

2 – De oudste weet van meer dan jij en ekke. Zij heeft de wordsels van haar oudste nog ge-oord. En háár oudste weer van die van haar. Dat gaat van ver de vroeger in, van wat zij weet.

1 – Weetjesvreter die.

2 – Stik in de asem die.

1 – En van waar zijn die zilverstipsels dan gekomen?

2 – Van oude tijden, nog voor wij tweepoots op de wereld scharrelden.

1 – Dat is verzinsel.

2 – Dat is wat oudste zeide. Ze zeide dat wij vroeger, in de wereld van hiervoor, het licht zelf in de handsels hadde. Dat wij het donkerte verdreven had. Met smogsel en gebouwsels en lantaarnpaals.

1 – Wat is dat dan van waarde over spreekt.

2 – Ek weet het niet, ek weet alleen de wordsels.

1 – Wordsels! Dat hei nog geen betekeneid.

2 – Ach nee, van dat die zoveel weet zekers. De oudste zei dat toen de stipsels verdwenen, de mensels los van zware kracht geraakt zijn. Dat zij toen op driften zijn geraakt. Zwevend wezens zonder anker.

1 – Zoveel als dat weet, gebroedsel van klamme zeug en wilde teef.

2 – Wilt het klop?

1 – Als het dorst.

De eerste heft haar hand, de tweede krimpt angstig ineen

2 – Lafsel die.

1 – Dat dorst te klappen met dat breedbrein. Wij zaten in dezelfde mames baar ons nagels aan elkaar te scherpen en

zijn met slijk bedekt en schoppend uit dezelfde scheep gekruipt.
Denkde niet groter als ik zusse, wij zijn werpsels van dezelfde
slet.

2 – Muil toe over ons mamme.

1 – Ik praat geen leugen.

2 – Ik zei bek toe, d'r komt alleen maar stank uit.

1 – Van stank zal die wel weten.

De eerste slaat de tweede, de tweede slaat terug.

1 – Sst!

2 – Zo list het zich er niet van onder uit.

1 – Zwijg stil, bijt de tong.

2 – Voor wat?

1 – Ik oor een larm.

2 – Een larm? Op schrikkeluur? Die schelp is stuk.

1 – Van niets. Er hangt een broemsel in de lucht.

2 – Wat zal dat?

1 – Het zal vreemdsel wezen.

2 – Vreemdsel, die! Dat dwaalt hier niet.

1 – Het moet vreemdsel zijn, ik ruik de wasem.

2 – Pruts.

Er klinkt een vreemd geluid in de verte.

2 – Het heit gelijk. Wat maakt dat larm?

1 – Een beest?

2 – Ek ken geen beest met zulk een kreun.

1 – Het kreunt lijk mamme.

De tweede slaat de eerste.

2 – Ek zei muil toe over ons mamme.

Het geluid klinkt harder nu.

1 – Stil!

2 – Het rocht en kuchelt.

1 – Zou het ziek zijn?

2 – Het klinkt lijk pappe tijdens ochtendwaak.

Het geluid klinkt nog harder nu.

2 – Het zal de zwevend wezens zijn, die driftig zijn geraakt toen zij de zilverstipsels uit het zwerk gedreven had.

1 – Ek hei schrik.

2 – Klop het lood uit de schoeisels en smeed er moed van.

1 – Wij bergen ons, dit is niks goeds.

2 – Zo'n lafsel die.

1 – Hechtde niet aan de asem dan?

2 – Toch. Kom, we trekken terug.

Ze verstoppen zich.

LIEFDE

Het tweede wezentje scharrelt rond op de vlakke en ziet het tweede wezentje verschijnen. Deze gedraagt zich vreemd.

2 – Wat ziede bleek, voelde wel goed?

1 – Ek ben van niet zeker, ek hei nog nimmer zo gevoeld.

2 – Bende gesteekt door een zoemer?

1 – Van nee.

2 – Of door kruipsel in de kuit gebeet?

1 – Dan zaller schuimsel om m'n praatgat staan.

2 – D'r zit geen schuimsel daar.

1 – Dan zal het wel geen kruipsel wezen.

2 – Nee.

1 – 't Is curieus van hoe dat ek me voel. 't Een moment voel ik warm gelijk de zwerkvlam, dan weer schiet de schaduw in m'n buike, zo koud dat ek er rillig bultenvel van krijg.

2 – Dat hei ek ook geheid, dan zeide kotsig.

1 – Ek zei niet kotsig.

2 – 't Oort als lijkde kotsig zeit.

1 – Ek zei niet kotsig, van dat zou ek wel weten toch?

2 – Dat is. En van wat voelde nog meer dan?

1 – Ek hei 'n gevoel van bange zonder dat 't angstig is, zo'n kronkelend kriebel dat in rondjes van in m'n binneninste knaagt. En elke keer dat 'r een happe voedsel bij m'n praatgat

komt, gloeit de slik in m'n krop en snoert 't kriebel m'n kele dicht.

2 – Dat zal best ernstig kunnen wezen.

1 – Maar ook m'n muile grijnst vanzelf.

2 – Dat kan ek ogen ja.

1 – En soms valt er een gat in m'n middeninste, alsof de pomp z'n asem niet bijeen kan krijgen, waarna die tien keer sneller uit m'n lijve roffelen wil.

2 – Oeioei, dan wasde beter kotsig geweest.

1 – Maar 't voelt ook lijk ek lichtjes blaak en zonder last van zware kracht mij voorts beweeg, alsof mijn voet de aard niet raakt, alsof m'n armen vlerken zijn en ek niet loop maar zweef.

2 – Wat woordsel komt 'r uit de muile, hedde heimelig van pappes valse bessenbrouw gedrinkt?

1 – Van niks, 't is vanzelf.

2 – Vanzelf, 't zal.

1 – 't Is echt.

2 – En hedde 't de ganse tijd?

1 – Voorzekers hei ek dat. 't Is curieus, maar 't is van steeds weer sterker als ik hemme zie.

2 – Ah.

1 – Wat van 'ah'?

2 – Aha.

1 – Wat zegde nou, 'aha'. Weetde weer iets van waar dat ek geen brein voor hei?

2 – Voorzekers.

1 – Bijt dan de tonge maar.

2 – Wilde van niks weten dan?

1 – Niks alsde weer zo van de hoogte doet, van datde groter in de kop zal wezen dan dat ekke zei.

2 – Dan doe ek m'n smoele toe. Alsde toch niks weten wil.

1 – Dat wil ek niet, niet van alsde zo doet.

Ze zijn een tijdje stil.

2 – 't Kan errenstig wezen.

1 – Pruts.

2 – Pruts de eigen smoele, lijpkrijs.

Ze zwijgen.

1 – Kan 't echt van errenstig wezen?

2 – Zekers wel.

1 – Zegde 't dan toch maar.

2 – Van niks, 't wilde van niks oren.

1 – En nu wil ek 't toch.

2 – Dan zeide te laat.

1 – Zal ek 't slagen dan?

2 – 't Zal 't eens proberen. Ek slaagde zo hard terug dat 't kopsap uitde bekke vloeit.

Ze slaan elkaar.

1 – Ah toe, zegde nou.

2 – ...

1 – Ek wil 't oren...

2 – Goede. 't Voelde bange zonder angstig, 't voelde smert zonder lijde, 't voelde goede met een roffelpomp. En 't is alles alsde hemme oogt.

1 – Dat is.

2 – Dat is van wat de oudste liefde noemt.

1 – Liefde?

2 – Liefde.

1 – Dat oort errenstig.

2 – Dat is. Zeer errenstig.

1 – En kunde d'r wat aan doen?

2 – Voor niks. 't Is. Da's al. Maar 't kan ook goede komen.

1 – Da's curieus, voor wat errenstig is ook goede komen kan.

2 – 't Kan twee kanten op vallen. Voor 't een is liefde 't vulsel van al 't langens. Stijgt 't over alle smerten heen en laat 't de smoele leeflang grijnzen.

1 – Dat oort fijne.

2 – Maar voor 't ander is 't voorboodsel van grote ramp. Van enkel smert, van al wat naar en lastig is. Die zoeken enkel nog naar 't lossen uit hun lijve.

1 – En hoe kan ekke weten wat voor mij van ware is.

2 – Dat kande enkel weten met de tijd. Er is geen voorspelsel van de morgen met liefde. Alleen wanneer de terug oogt kande zien, of wat de nu voele gna of ramspoed is.

1 – Dat zal mij weer overkomen.

2 – 't Doet me spijt.

1 – 't Zal, maar ekke moet 't lijden.

2 – Kan ek iets voorde doen?

1 – Niks. Laat mij maar. Ek ga wat dwalen.

2 – Dwaalde niet te ver? Het pluist niet overal.

1 – Ek zal het zien...

NEGEN MANEN DIKBUIK

Het eerste wezentje sluipt rond in het donker, dan komt het tweede wezentje tevoorschijn.

2 – Wat doet dat op na schrikkeluur?

1 – Van niks, ek dwaal maar wat.

2 – Dat krolst hier rond als tochtig wild.

1 – Ek wilde zilverstipsels zien, da's al. Van nacht van wat de oudste zei.

2 – Pruts, daar list 't zich niet van onder uit. Dat heeft de rok toch niet gelicht?

1 – Maar niks van dat.

2 – Houdt de smoele toe. Ek zie kiezigheid van tien steps afstand. Welk vettig hand heeft in de muis gegrepen?

1 – Van nee zeg ek, en stopt die vuilbek stil.

2 – Ek geloofde niet, dat heit nog blosse op de wangen van tintelrode schaamgloed.

1 – Niks van al. Das kwaadtong van een lijpkrijs.

2 – Wie zal hier de lijpkrijs wezen?

1 – Dat daar, van de leugens dat 't krijst.

2 – 't Is enkel die daar dat de leugens in mijn schelp krijst.

1 – Van niks.

2 – Van niks niet nee? Ek voel de broei nog uit de oven wasen.

1 – Ek petsde stil met vlakhand alsde nog zukke woordsels klapt.

2 – Daar komt legsel van, dat weetde toch?

1 – Van niks komt legsel, pruts.

2 – Van't plaksap dat na't wrijven komt.

1 – Van waar te wrijven?

2 – Van uit de fluite zekers! Das bastaardzaad van bronstig reu dat in de preute is gelekt.

1 – Ek zeg van niks.

2 – Van hemme zekers, diede mage toe deed snoeren.

1 – En dan?

2 – Dan komt daar broedsel van.

1 – Ek wil geen broedsel. Das negen manen dikbuik.

2 – Dat hadde moeten denken voor het heimelig buiten vlerkte in de nacht.

1 – Nu hei ek schrik.

2 – Bijtde tong, 't is te laat voor klaagsel.

1 – Maar ek wil niet drachtig wezen.

2 – Daar zijn manieren voor.

1 – Voor wat?

2 – Één klop in de pens en 't legsel stokt.

1 – Maar dat smert.

2 – Geen smert gelijk de mamme metde doet als 't bore krijgt.
Geloofde maar, daar komt een heisa van.

1 – Ek hei geen schrik van heisa.

2 – Nee, die heit nergens schrik van, met die grootpraat. Die heit enkel schrik van smert.

1 – 't Is al misérie dat de nacht brengt.

2 – Dan hadde te bedde moeten blijven.

1 – Pruts.

2 – Nou komtde nog? Dan zal ek 't legsel uit de pens kloppen.

Het tweede wezentje pakt een stok.

1 – Voor wat hetde dat?

2 – Voor 't kloppen zekers, nu niet gaan schreien.

*Het tweede wezentje legt haar zus neer en probeert de vrucht
provisorisch af te drijven. Het eerste wezentje huilt klagelijk.*

'T AFVOERPUT

De wezentjes zijn aan het werk. Ze proberen de verstopte afvoerput, de plek waar het water dat de wereld heeft overspoeld weg moet lopen, schoon te maken. Het tweede wezentje is hard aan het werk, het eerste wezentje stopt en kijkt naar haar zus.

2 – Het doet van lanterfant, kuis door, of moet ek in m'n ene 't afvoerput van prutse lossen?

1 – Ek hei geen goest. 't Hei niet van de zinne.

2 – En óf 't van de zinne heit.

1 – D'r komt enkel prutse bij.

2 – Dan moeten wij dus harder lossen.

1 – Van waar dat wij dat moeten doen?

2 – 't is ons taak als broedsel van de werreld. Dat is van verre tijden her, dat is van altijd al geweest.

1 – Pruts.

2 – Laat 't de oudste maar niet oren.

1 – Ek vind 't pruts.

2 – De oudsten voor ons deden 't en na ons zal 't nieuwsel, al 't werpsel dat nog komen moet, hetzelfde doen.

1 – Maar dient 't doel?

2 – Voorzekers dient 't doel.

1 – Ek weet niet van geen doel.

2 – Dat 't niet van de doele weten, is niet dat er geen doele is.

1 – En dat breedbrein vande weet van wellek doele wel?

2 – Voorzekers. Als 't afvoerput dan schoon is, wast de werreld zichzelve weer. 't Is verstopt geraakt. Wij moeten 't van prutse lossen. Als 't afvoerput van pruts gelost is, volgt de gna.

1 – De gna?

2 – De gna die al 't miserie van ons af doen spoelen zal.

1 – En als we 't niet van prutse lossen?

2 – Dan verstopt 't verder en zal 't water dat zal komen ons verzwolgen.

1 – Pruts.

2 – Pruts inde eigen bakkes. Alsofde asem onder water houden kan.

1 – Ek geloof niet van de werreld die zichzelve wast. De werreld is de werreld, van niks meer of minder.

2 – 't Moet 's oren wat 't zegt. Ramspoed komtde halen als 't die hoge moed blijft spuien.

1 – Verzinsels. Verzinsels van de bange nacht.

2 – Verzinsels pruts. Dat weet 't beter dan de oudste?

1 – Vanzelf.

2 – Dat weet 't beter dan van alles dat hier 't afvoerput van pruts komt lossen? Dat weet 't beter dan van alles dat onder de zwerkvlam asem, 't oog dat al dat wat wij doen of laten in de smiespels houdt?

1 – Pruts.

2 – Pruts?

1 – Ek geloof niet van de zwerkvlam, van dat dat oog is.

2 – Nu moetde op de woordsel passen, 't zwerkvlam oort van al.

1 – 't Zwerkvlam oort van al?

2 – Voorzekers.

1 – Een oog dat oort? En dat vinde geen pruts?

2 – Die moet hopen dat 't 't schrikkeluur zonder schaadsel doorkomt. Van wat denkde dan dat dat dan is.

1 – De zwerkvlam? Dat is van vlamsel, dat is al.

2 – Vlamsel, ha! Zo hoog daar boven? Dat zal door zware kracht toch op ons laagland storten! Dat weet van niks, 't is pruts dat in die koppe huist.

1 – Ek geloof van niets dat de zwerkvlam is om ons in de smiespels te houden. Ek geloof van niets dat er ook iets is dat dat doet. Ek geloof dat wij allenig op de werreld zijn en dat niemand ons geen gna kan geven enkel dan wij zelve.

2 – Stokt dat woordsel, als 't geen klop wilt.

1 – Ek hei geen bang voor klop.

2 – Nee, die heit nergens bang voor. Tot de ramspoed 't komt straffe met kreupeltong en blindslag. Tot de zwerkvlam 't velle van de botten schroeit en niemand 't komt hellepen, omdat de hoge moed door zware kracht 't stoffe ingeslagen is. Die kan de tong beter bijten, wil 't de asem in 't lijve houden.

1 – 't Is alleen...

2 – Van niks wil ek meer oren. Kuis door en stop de lanterfant. Ek hei al lang genoeg de pruts uit die smoele moeten oren.

1 – Pruts...

2 – Van wat was dat?

1 – Van niks.

2 – Dan is 't goede.

Ze zwijgen. De eerste begint weer mee te helpen.

DOOD

Het eerste wezentje kijkt hoe het tweede wezentje op haar af komt wankelen.

1 – Wat loopde van wankelpas en kreupelslag?

2 – Ek heb geen weet, het lijkt me of het grondsel vloeit.

1 – Mijn grondsel niet, mijn stap staat vast.

2 – Dan is het enkel ekke?

1 – Vast.

2 – Dan zal het niet het grondsel wezen.

1 – Wat is er metde aan de gang?

2 – Ek heb geen weet, 't is zware kracht dat in mijn botten slaat.

1 – Je smoele witselt.

2 – 't Is of ek me niet meer dragen kan.

1 – Misschien moetde gaan zetten.

2 – Dat is vanzelf, staan gaat niet meer. De duizel schiet me in de koppe.

1 – Moetde vocht op de lippen, zal ek halen?

2 – Blijf nog kort en houd me even, het voelt of kouwe klauwsels achter m'n teppels graaien.

1 – Dat kan niet van goed zijn.

2 – Mijn asem rocht in de pijpen en de piep scherpt achter in m'n kele los. Ek weet niet wat m'n boemsel doet maar het is of als 'ie zich uit m'n middenste wil lossen.

1 – Houdt het daar!

2 – Ek poog maar heb de sterkte niet.

1 – Wat ister metde aan de hand?

2 – Ek denk dat dit dan is van wat de oudste dood noemt.

1 – Wat is van dat dan, dood?

2 – Dat is van als de asem stokt en d'r geen voedsel in de muil meer gaat.

1 – Maar asem hetde nodig.

2 – Niet als dan dood het lijfsel ingeschoten is.

1 – Van wat nog meer doet dood?

2 – Van dat geen woordsels komen meer en geen lach ook niet.

1 – Dat wil ik niet, van dat geen lach ook niet, dat vind ik angstig.

2 – Het is niet van de angstig, het is een feitsel, dat is al.

1 – Waarom doetde dan die dood niet terug?

2 – Dat ligt niet in mijn handsel, dat is van wat gebeurt.

1 – Van wat gebeurt er dan?

2 – De zwerkvlam in mijn ogen dooft, het sap dat in me stroomt zal stropen. En ek zal leggen tot ek stof.

Het wezentje gaat liggen, sterft.

1 – En ek zal dan allenig zijn?

2 – ...

1 – Dat is van pruts, dat wil ek niet.

2 – ...

1 – Zeg wapper met die goortong weer, ik vind dat stille vande niks.

2 – ...

1 – Neem van mijn asem dan, ek duw het in de bekke.

Ze doet een poging tot een soort mond op mond beademing.

1 – Of van mijn sap, ek heb genoeg.

Ze legt haar pols op de mond van haar zus.

1 – Of van mijn stemme zekers, al wakkertde maar kort, ek heb nog woordsels vande nodig, van dat ek anderwijs geen weet krijg van wat gaat komen nu en van wat dat ek gaan doen moet.

...

1 – Pruts!

Stilte.

WERPSEL

Het wezentje loopt moedeloos over de vlakke, dan voelt ze een steek in haar buik.

Ho! Van wat was dat?

Ze kijkt om zich heen. Voelt het weer.

Au. Ek krijg klop maar zei allenig,
wie doet mij dit? Van wat onzichtbaar kruipsel valt mij aan?

Ze voelt het weer

Ai! Lafsel! Laatde zien!
Dat port maar in mijn buike,
maar heit de moed niet zich te tonen.
Ja, bergtde maar,
als 't de smoele heel wil houden!

Ze voelt het weer

Oei, ek zei 't zelve,
't komt vanuit m'n binneninste.
D'r trappelt en d'r slaagt iets daar,
'n wild wezen dat in mij is vast geraakt
en nu ontsnappen wil.

Zeg zusse wat passeert er allemale,
nu ekde breedbrein echt van nodig heb
zeide d'r niet. Pruts van de zusse dat die dood is,
pruts pruts pruts! Die denkt enkel aan de zelve. Pruts!

Zal 't het broedsel zijn,
van dat dat dan toch niet gestokt zei,
van dat er legsel uit me komen gaat?

Het stompt daar in m'n buike
en klauwt zich naar mijn onderen toe.
Au! Dat dorst mij smert te doen?

Pak aan, ek zalde leren!

Ze stompt zichzelf in haar buik.

Au! Dat smert mij nog veel meer!
Dit heeft niet van de zinne,
ek moet 't lossen wil 't over zijn.

Ze loopt naar het water.

Ek pers 't snel m'n lijve uit
en laat 't kopje onder gaan,
als ek 't in 't water baar
dan drijft de vrucht vanzellef af
en zal mamme nooit van niks niet weten.

Ze hurkt boven het water.

Ai! Dat smert! Dat gaat nooit passen!
Daar is m'n preute toch te muizig voor!
Ai! Van waar moet dit zo lastig zijn?
Ek bloede leeg nog voor 't komt. Ahau!

*Ze bevalt en pakt haar baby vast. De placenta bungelt ergens
aan de navelstreng. Ze kijkt er verbaasd naar.*

Zo, dat kost nog wat, voordat 't licht ziet.
't Is bijna spijtig dat ek 't gelijk
aan 't donker terug moet geven.
Maar van wat ek doen moet, moet ek doen
daar valt niks anders aan te passen.

Ze legt de baby in het water, die begint te huilen.

Pruts. Dat gaat van niks.

Ze tilt de baby weer op.

Niet schreien kleine, dat geeft maar van de heisa,
straks oort de mamme al dat larm,
kom hier dan, ek zalde even warmen.

Ze neemt de baby in haar armen.

Zal ek 't licht dan in de ogen laten,
en de asem in 't lijf? Pruts.
Voorzekers datde daarnaar taalt.
Dan goed, dan zalde mijn nieuwe zusse wezen,
en ek zei dan 't breedbrein
die van alle weetjes weet.
Ek zalde dan van alles leren
van de zwerkvlam en 't afvoerput
en van m'n eerste zusse, die nu dood is.
En voor ruil wens ik maar enkel vande
datde me geeft van wat de oudste liefde noemt.

Ze loopt weg, de baby in haar armen, en verdwijnt uit het zicht.

VERKLARENDE WOORDENLIJST

- afbollen**, (bolde af, afgebold) ophouden, oprotten, de mond houden.
afvoerputsel, (o) afvoerput.
afvoerputsel, (o) (*reli.*) de plek waar de zondvloed in weg is gespoeld.
allenig, (*bn*) zonder gezelschap.
asem, (o) adem.
asemen, (asemde, geasemd) ademen.
asse, (o) verbrandingsrest, as.
baar, (o) baarmoeder.
bakkes, (o) mond, gezicht.
bange, (o) angst.
bastaardzaad, (o) teelvocht van mensen en dieren waarmee, door fysieke, externe of familiale omstandigheden iets mis is.
bedde, (o) bed: *te ~*, in bed.
beginsel, (o) begin, oorsprong.
beginsel, (o) (*reli.*) de oorsprong van alles.
bekke, (o) mond, bek, gezicht.
bergen, (bergde, gebergd) verstoppen.
bessenbrouw, (o) zelfgestookte alcoholische drank: *valse ~*, zeer sterke zelfgestookte alcoholische drank.
betekening, (o) betekenis.
binneninste, (o) wat binnenin iemand zit, ook: ingewanden, organen.
bladse, (o) blad, bladeren, gebladerte.
blaker, (o) zinderende hitte.
blindslag, (o) het in één keer van gezichtsvermogen beroofd worden.
bloede, (o) bloed.
blosse, (o) rode gloed, meestal op de wangen.
boemsel, (o) hart.
boomsel, (o) boom, bomen.
bore, (o) nakomeling, klein kind, baby.
breedbrein, (o) slimmerik, de hersenen van een slim persoon.
broedsel, (o) nakomelingen, vaak nog tijdens de zwangerschap.
broei, (o) warme gloed, vooral na geslachtsgemeenschap.
broemsel, (o) een laag, brommend geluid.
broere, (o) broer.
brongstig, (*bn*) tot geslachtsgemeenschap bereid.
buike, (o) buik.
bultenvel, (o) kippenvel.
curieus, (*bn*) vreemd.
dikbuik, (o) de bolling van de buik die door zwangerschap veroorzaakt wordt.
doel(e), (o) nut.
donkerte, (o) duisternis.
dood, (o) het moment waarop de interactie met anderen stopt.
dorsten, (dorste, gedorst) durven, ergens naar verlangen.

drachtig, (*bn*) zwanger.
drop, (*o*) regen, druppel(s).
duizel, (*o*) draaierigheid.
dwalen, (dwaalden, gedwaald) rondlopen, ergens voorkomen.
ek, ekke, (*o*) ik.
errenstig, (*bn*) serieus.
feitsel, (*o*) een vaststaande waarheid.
felschijn, (*o*) een verblindend licht.
fluite, (*o*) mannelijk geslachtsorgaan.
frel, (*bn*) broos, teer, zacht.
broedsel, , (*o*) nakomeling(en)
gna, (*o*) genade
gna, (*reli.*) het wegnemen van alle zonde.
goest, (*o*) zin, lust.
goor, (*o, bn*) vuiligheid, vuil.
goortong, (*o*) vuile praat, iemand die vuile praat uitslaag, de tong waarmee vuile praat uitgeslagen wordt.
grondsel, (*o*) de vaste grond
grootpraat, (*o*) bluf, grootspraak.
handsel, (*o*) hand, handen.
happe, (*o*) hap
heien, (heide, geheit) hebben.
heimelig, (*bn*) stiekem.
heisa, (*o*) een hoop gedoe.
hellepen, (hellepte, gehellept) bijstand bieden.
hoge moed, (*o*) hubris.
hoog boven, (*o*) de lucht
hoog boven, (*reli.*) de hemel, antoniem voor *laagland*.
jongsel, (*o*) nakomeling, kind.
kele, (*o*) keel.
kiezigheid, (*o*) smerigheid.
kift, (*o*) ruzie, ~ *hebben*.
klaagsel, (*o*) geklaag, gezeur.
klauwsel, (*o*) klauw(en)
kleinig, (*bn*) klein.
klop, (*o*) slaag.
kloppen, (klopte, geklopt) slaan.
knaag, (*o*) eten.
knevelen, (knevelde, gekneveld) stil krijgen.
kompassie, (*o*) medelijden.
koppe, (*o*) hoofd, kop.
kopsap, (*o*) bloed dat uit het hoofd of gezicht vloeit.
kosten, (kostte, gekost) voor moeite of last zorgen.
kotsig, (*bn*) misselijk met neiging tot braken.
kreupelslag, (*o*) het mank lopen.
kreupeltong, (*o*) stomheid, het zwijgen.
krijzen, (krijste, gekrijst) onaardig praten.

krop, (o) de ruimte tussen de mondholte en het bovenste gedeelte van de slokdarm.

kruipsel, (o) laag bij de gronds ongedierte.

kuchelen, (kuchelde, gekucheld) kuchen.

kuisen, (kuisde, gekuist) schoonmaken.

kwaadtong, (o) malicieuze (roddel)praat.

kwaadtong spreken, schelden.

laagland, (o) het land, het platte land.

laagland, (*reli.*) het land onder de hemel, onder het *hoog boven*.

lafsel, (o) bangerik.

langen, (langde, gelangd) verlangen.

langen, (o) het verlangen.

lanterfent, (o) luiheid, lijntrekkerij.

larm, (o) geluid, lawaai.

leeflang, (o) een leven lang.

legsel, (o) nakomeling(en).

liefde, (*mythol.*) ondefinieerbaar gevoel, meestal naar iets of iemand anders, dat zowel genade als rampspoed in kan houden.

lijfsel, (o) lichaam.

lijkrijks, (o) iemand die onzin uitslaat.

lijve, (o) lichaam.

listen, (z. ergens onderuit ~) met een smoes ergens onderuit komen.

lommerkoel, (o) door schaduw veroorzaakte verkoeling.

lossen, (o) schoonmaken (meestal van grotere objecten)

lossen, (*reli.*) verlossing.

maan, (o) maand.

mage, (o) maag.

mamme, (o) moeder

mensel, (o) mens.

middeninste, (o) borstkas, ter hoogte van het hart.

miserie, (o) ellende.

muil! (o) hou je mond!

muile, (o) mond, gezicht.

muis, (o) vrouwelijk geslachtsorgaan.

muizig, (*bn*) klein.

nieuwsel, (o) nakomeling(en), antoniem van *oudste(n)*.

ochtendwaak, (o) het moment van opstaan.

ogen, (oogde, geoogd) zien, kijken.

oproer maken, trammelant veroorzaken.

opsponsen, (sponste op, opgesponsd) onthouden.

orakeltaal, (o) gesproken onzin.

oren, (oorde, geoord) horen.

oudste, (o) een oudere in de familie, vanaf grootouders en verder terug.

oudste, (o) een oudere buiten de familie, voorouders.

oven, (o) vrouwelijk geslachtsorgaan.

pappe, (o) vader.

passeren, (passeerde, gepasseerd) gebeuren.

pens, (o) buik, baarmoeder.

petsen, (petste, gepetst) slaan.
plaksap, (o) teelvocht van mensen en dieren.
pluizen, (pluiste, gepluisd) in orde zijn: *het ~t hier niet*.
pomp, (o) hart, zie ook *roffel*~.
praatgat, (o) mond.
preute, (o) vrouwelijk geslachtsorgaan.
properen, (properde, geproperd) schoonmaken.
pruts, (o) tussenwerpsel dat verassing, afkeer of ongeloof uitdrukt.
prutse, (o) viezigheid.
rillig, (bn) koud.
rochen, (rochte, gerocht) rochelen.
roffelen, (roffelde, geroffeld) snel kloppen (van het hart)
roffelpomp, (o) een snel kloppend hart.
rondkrolsen, (krolste rond, rondgekrolst) rondlopen met als doel gedekt te worden, zich ergens in seksueel opgewonden staat begeven.
sap, (o) bloed.
schaadsel, (o) beschadiging, schade.
schaamgloed, (o) de warmte en kleur die zich over het lichaam verspreiden na de geslachtsgemeenschap.
schelp, (o) oor.
schreien, (schreide, geschreid) schreeuwen, klagen, klaaglijk wenen.
schrikkeluur, (o) het uur tussen dag en nacht.
schrikkeluur, (*reli.*) de periode tussen de oude en de nieuwe tijd.
schuddelen, (schuddelde, geschuddeld) door elkaar rammelen.
schuimsel, (o) schuim.
schut, (o) bescherming.
slagen, (slaagde, geslaagd) slaan.
slapzak, (o) slappeling.
slet, (o) vrouw die geslachtsgemeenschap heeft gehad, of die indruk wekt. Niet per se pejoratief.
smeer, (o) vuiligheid.
smeren, (smeerde, gesmeerd) geslachtsgemeenschap hebben.
smert, (o) pijn.
smerten, (smertte, gesmert) pijn doen.
smiespel, (o) smies: *in de ~s houden*, in de gaten houden.
smoele, (o) mond, gezicht.
snertsel, (o) onzin, rotzooi.
spanne, (o) periode.
spuien, (spuide, gespuid) eruit gooien, uiten.
stemme, (o) stem.
sterkte, (o) kracht.
stilpetsen, (petste stil, stilgepetst) stil slaan.
stinklap, (o) viezerik, iemand die stinkt.
stipsel, (o) ster.
stoffen, (stofde, gestoft) na de dood tot stof vergaan.
stokken, (stokte, gestokt) ophouden.
stropen, (stroopte, gestroopt) het dik, traag en taai worden van vloeistoffen zoals bloed.

taaien, (taaide, getaaid) vertrekken.
talen, (o) het verlangen.
talen, (taalde, getaald) verlangen.
teppel, (o) tepel.
tintelrood, (o, bn) de rode gloed die op het lichaam verschijnt na de geslachtsgemeenschap.
tochtig, (bn) tot geslachtsgemeenschap bereid.
toesnoeren, (snoerde toe, toegesnoerd) dichtknijpen.
tongbijten, (beet tonge, tonggebijt) zwijgen.
tonge, (o) tong.
tweepoot, (o) wezen dat zich op twee benen voortbeweegt, mens.
uiteenbrokken, (brokte uiteen, uiteengebrokt) verkrumelen, uiteenvallen.
velle, (o) huid.
versteken, (verstak, verstoken) verstoppen.
verzwolgen, (verzwolgte, verzwolgd) verzwelgen.
vettig, (bn) smerig.
vlakhand, (o) de vlakke hand.
vlamsel, (o) vuur, vlam(men)
vlerk, (o) vleugel.
vlerken, (vlerkte, gevlerkt) rondfladderen.
vloedsel, overstroming.
vloedsel, (reli.) zondvloed.
vloeien, (vloeide, gevloed) regenen, bloeden.
voorboodsel, (o) voorbode.
voorspelsel, (o) voorspelling.
voorzekers, (bw) bevestiging met nadruk, jazekeer, absoluut.
vozig, (bn) smerig.
vreemdsel, (o) een onbekende entiteit.
vuilbek, (o) vuile praat, iemand die vuile praat uitslaat, of de mond waar vuile praat uit komt.
vullig, (bn) vies, vuil.
vulsel, (o) opvulling.
vulsel, (reli.) vervulling.
vuns, (o) rotzooi.
wakkeren, (wakkerde, gewakkerd) bij kennis zijn, wakker maken, niet slapen.
wankelpas, (o) het onvast op de benen lopen.
wapperen, (wapperde, gewapperd) *met de tonge* ~, praten.
warmen, (warmde, gewarmd) de kou wegnemen.
wasem, (o) slechte adem, stinkende lichaamsgeur.
wasen, (waasde, gewaast) warme gloed uitstralen, met name na de geslachtsgemeenschap.
weetjesvreter, (o) praatjesmaker, betweter.
werpsel, (o) nakomeling(en)
werreld, (o) wereld.
wieze, (o) wijze persoon.
witselen, (witselde, gewitseld) bleek worden, licht maken.

wolksel, (o) wolk(en).

woordsel, (o) woord(en), gepraat.

wrijven, (wrijfde, gewrijfde) geslachtsgemeenschap, meestal met penetratie.

zeeënbraaksel, (o) overstroming.

zeeënbraaksel, (*reli.*) zondvloed.

zei, (ww) ben: *ik ~, jij ~t.*

zelve, (o) zelf, eigen.

zengen, (zengde, gezengd) schroeien.

zilverstipsel, (o) ster.

zinne, (o) nut.

zoemer, (o) een vliegend insect, meestal van angel voorzien.

zusse, (o) zus.

zware kracht, (o) zwaartekracht.

zware kracht, (*reli.*) de kracht die ons betekenis en zingeving geeft, de kracht die ons met beide benen op de grond houdt en niet hoogmoedig laat worden.

zwartsel, (o) duisternis, donkerte, nacht, zwart.

zwarselen, (zwartselde, gezwartseld) donker maken, donker worden.

zwerk, (o) lucht, hemel.

zwerkvlam, (o) zon.

zwerkvlam, (*reli.*) het alziend oog.